

28 juny 2017

Les residències de creació, són com haurien de ser?

Debat participatiu

EXIT
Experiències Internacionals
un projecte de la **NAUIVANDU**

ÍNDIX

PRESENTACIÓ	2
METODOLOGIA I ESTRUCTURA DE LA JORNADA	3
PRIMERES CARACTERÍSTIQUES: PLUJA D'IDEES	5
REFLEXIONS I DEBAT I	9
FITXA RESUM	12
GRUPS DE TREBALL: DEFINICIONS	13
DEFINICIÓ CONSENSUADA.....	17
REFLEXIONS I DEBAT II	18

PRESENTACIÓ

En aquest informe es presenta un resum del debat participatiu celebrat a la Nau Ivanow el 28 de juny de 2017 sobre les residències d'artistes, en el marc de les Jornades **EXIT – Experiències Internacionals**, impulsades per la mateixa Nau.

La sessió es va plantejar com un espai de debat i treball sobre els models de residències d'artistes, amb l'objectiu final de la creació d'un denominador comú sobre com hauria de ser una residència. L'activitat va servir per establir, com a conclusió final, una **definició consensuada i participada** sobre què ha de ser una residència d'artistes. El format de la jornada, plantejat com un espai per a la reflexió, no va permetre entrar en l'especificitat i delimitació de cada element que conforma aquesta definició (no era aquest l'objectiu), però sí que estableix un mapa conceptual i unes línies estratègiques que, sense perdre-les de vista, haurien d'orientar el disseny de models i la implementació de polítiques amb incidència en el sector.

En la conjuntura actual, la sessió també es presenta com un espai de reflexió pertinent i necessari, considerant els obstacles amb què les residències es troben per convergir els interessos d'agents tan variats com artistes, companyies, espais de creació, institucions, públic i ciutadania en general. La jornada va servir per fer paleses les disfuncions entre els models de finançament, rígids i insuficients, i les necessitats d'uns artistes que demanen flexibilitat, adaptabilitat i temps perquè els recursos s'adaptin als processos artístics i no al contrari.

Per tal que el debat fos més ric, la jornada va comptar amb un perfil d'assistents heterogeni, des d'artistes i responsables de companyies fins a professionals de la gestió cultural i experts en recerca i cultura.

Assistents

Maria Rovelló i Maria Donoso (Teatre Kaddish), Òscar Dasi (La Caldera), Ione Hermosa i Johnny Torres (La Central del Circ), Pol Gil Marimon (La petita malumaluga), Lali Álvarez (Hui Basa), Fernando González i David Marin (Nau Ivanow), Oriol Recasens (ICUB), Eulàlia Subirana, Jaume Colomer, Elena Carmona, Ferran Madico, Antonella d'Ascenzi i Aina Pociello.

Facilitació, transcripció i coordinació

Mireia Calafell ([ArtsMoved](#)) i Jon Casado ([Spora Sinergies](#)).

METODOLOGIA I ESTRUCTURA DE LA JORNADA

A fi de donar resposta als objectius de la sessió participativa (debatre i reflexionar sobre com hauria de ser una residència d'artistes i definir-ne un comú denominador), s'estableixen dinàmiques grupals estructurades de la manera següent.

BLOC 1. CARACTERÍSTIQUES I DEBAT

Sessió 1. Primeres característiques: pluja d'idees. 60'

- Després de la roda de presentació, cada participant explica individualment i de forma sintètica un màxim de **cinc característiques** o elements clau que ha de proporcionar una residència d'artistes.
- En aquesta caracterització es demana que no es reflecteixin els límits i obstacles que aquestes característiques podrien trobar, sinó només els elements que ha de reunir una **residència ideal**. L'equip dinamitzador no facilita característiques prèvies per no encaminar el debat.
- A mesura que les característiques es van repetint (saturació), les noves persones participants, només incorporen les idees que la resta no hagi esmentat. Les intervencions es transcriuen i s'organitzen per temes.

Sessió 2. Reflexió i debat I. 30'

- Seguint el fil de la primera dinàmica, s'inicia un **debat** que convida els participants a compartir els punts amb què estan **d'acord o en desacord** amb la resta, tot argumentant els punts de vista i, ara sí, podent comunicar aquells obstacles, reptes i disfuncions que es poden trobar els models de residència
- Aquest debat serveix per fer aflorar les problemàtiques subjacents i afegir continguts més substantius en el debat.
- La part final del debat s'orienta a **consensuar i resumir** les característiques de mínims en què els participants mostren major consens. Les intervencions es transcriuen i s'organitzen per temes.

Pausa-cafè. 30'

Fitxa resum

- Els dinamitzadors **ordenen i estructuraven** la informació sintèticament en una **fitxa resum** amb els conceptes clau de consens i les oportunitats i els obstacles més destacats de les anteriors dinàmiques. S'imprimeixen diverses còpies d'aquesta fitxa resum, que ha de servir com a document de suport i consulta per al segon bloc de la dinàmica.

BLOC 2. TREBALL EN GRUPS, DEFINICIÓ DE RESIDÈNCIA I VALIDACIÓ

Sessió 1. Grups de treball: definicions. 60'

- Els participants es divideixen en **quatre grups** de quatre persones (un dels grups és de tres persones) controlant que cada grup estigui compost per persones de **perfil heterogeni** (artistes, companyies, espais i professionals de la gestió cultural).
- Amb l'ajuda de la fitxa resum de la primera dinàmica, han d'escriure una **definició consensuada** de com hauria de ser una residència d'artistes, tot indicant, en un altre apartat, les oportunitats i els obstacles amb què el model es podria trobar en implementar-lo.
- L'heterogeneïtat dels grups aporta necessàriament un treball de consens i de síntesi més profund en què cal suprimir de la definició els elements no essencials.

Sessió 2. Definició consensuada. Reflexions i debat II. 30'

- Els participants es reagrupen. La persona portaveu de cada grup llegeix la definició elaborada, que es transcriu simultàniament a la pantalla. Els altres portaveus van llegint les seves definicions.
- **Definició final consensuada.** En paral·lel a la lectura de les noves definicions, entre tots els participants s'analitzen aquells elements que la primera no incorporava i, en el mateix moment, es consensua el que s'ha d'afegir, tot generant una única definició acordada. Es transcriuen les definicions grupals i la consensuada.
- Complementàriament, s'apunten les observacions i els comentaris, i es matisen termes que configuren la definició.
- Un cop validada la definició, i a partir d'aquesta, es genera un debat espontani amb reflexions sobre els models de residència en el futur. Es recullen i organitzen les reflexions per temes.

PRIMERES CARACTERÍSTIQUES: PLUJA D'IDEES

Acompanyament

L'acompanyament en tot el procés, des de la creació i producció fins a la difusió, és fonamental en una residència artística.

L'artista ha de sentir-se acompanyat: assessorament artístic i de gestió, i amb el context per generar trobades amb altres artistes, gestors, programadors, etc. Es tracta de donar suport en tot el desenvolupament del projecte.

Experimentació

Una residència artística ha d'afavorir l'experimentació i l'assaig-error i, per tant, ha d'atendre i donar valor al procés de creació més que al producte final. En aquest sentit, és clau generar un espai de confiança en què l'artista pugui crear amb llibertat i sense pressions.

La residència ha d'estar al servei de la creació, no del producte resultant.

La residència no ha de pensar en el resultat final.

Una residència no busca mai ser eficient, tot i que els espais busquen l'eficiència. És un joc de contradiccions.

La residència ha de donar valor al procés i a l'experimentació. Ha de ser un espai de proves, al marge de les pressions del mercat.

Els espais han de generar un clima de confiança. L'artista ha de poder equivocar-se.

L'artista ha de treballar sense pressió ni objectiu a curt termini. Amb llibertat, segons el model d'assaig-error. La residència ha d'oferir un espai de tranquil·litat en aquest sentit.

El clima de confiança ha de generar-se a partir de la responsabilitat mútua entre artista i espai.

Flexibilitat

Les residències i la manera com l'espai de creació les acull han de ser flexibles: els recursos destinats, l'acompanyament i la convocatòria han d'adaptar-se a les necessitats de cada artista i de cada projecte, sense models preestablerts.

L'excepció és la norma; per tant, els espais que ofereixen residències han de ser flexibles en tot el que fan i tenir la capacitat d'adaptar-se a les necessitats de cada artista. Les normes que té cada espai han de servir per saltar-se-les en cas que el procés creatiu d'un artista ho demani.

Els espais han d'oferir els recursos econòmics, de personal i de producció en funció de cada artista i cada moment del procés.

Les residències haurien de ser flexibles i adaptades a les companyies, i la convocatòria, oberta. La flexibilitat ha de servir per fugir dels models preestablerts. La institució pública hauria de tenir aquesta capacitat de flexibilitat, també.

Afectes i atencions

Les residències treballen amb un intangible fonamental: els afectes i les atencions. El valor del diàleg, l'escolta, la confiança, el temps i la creació d'un espai-casa són clau.

Els espais que ofereixen residències treballen amb processos vulnerables i necessitats molt diverses i, per tant, han de treballar transversalment amb el model d'afectes i atencions. És un intangible fonamental.

Les relacions amb els artistes no han de cenyir-se a l'àmbit professional. En aquest sentit, els espais han de poder ser espais-casa on siguin fonamentals el diàleg, l'escolta, la confiança i la possibilitat de tenir el temps necessari per crear relacions a llarg termini.

Temps

El temps d'una residència, que hauria de ser estable i de llarga durada, ha de venir marcat per cada projecte o artista, no per l'espai.

La residència ha de ser estable i dilatada en el temps per al desenvolupament de la creació. La temporalitat ha de venir marcada per les necessitats de l'artista, no de l'espai.

Allotjament

La residència ha de facilitar l'allotjament de l'artista o companyia.

La residència ha d'oferir un espai on allotjar l'artista.

Recursos econòmics, tècnics i d'infraestructura

La residència ha de garantir estabilitat econòmica a l'artista, ja sigui a través d'honoraris o de beques-salari. Cal finançar el procés, no només la producció. També ha d'oferir recursos tècnics i un espai de treball amb les millors condicions possibles.

La residència ha d'estar associada a uns honoraris. No només es tracta de donar diners per a la producció, sinó d'oferir uns honoraris de treballador per finançar el procés.

L'artista ha de poder treballar amb tranquil·litat econòmica.

El model europeu de beques-salari pot resultar interessant.

Ha d'oferir un espai de treball on l'artista pugui fer la feina en les millors condicions possibles.

La residència ha d'oferir recursos tècnics.

Territori

L'espai que acull un artista en residència ha de promoure i facilitar les relacions d'aquest artista amb el territori i els col·lectius locals, sempre tenint en compte la seva voluntat.

Treball comunitari: la residència ha de generar vinculació amb el territori i l'espai que acull l'artista.

L'artista en residència no ha de treballar en base al territori, però té la responsabilitat d'estar connectat amb l'entorn i oferir un retorn.

Els espais que ofereixen residències han de cuidar molt la relació amb el territori, sense forçar esdeveniments. El pes de la relació amb el territori no ha de caure només del costat de l'artista.

Els espais han de fomentar el treball amb els col·lectius locals. Es tracta de posar en valor el coneixement dels col·lectius, no només el de l'artista.

Xarxa

La residència ha de fomentar la xarxa en termes de promoció i difusió, així com afavorir els intercanvis i les connexions pel que fa a la gestió i col·laboració amb altres artistes, espais i agents culturals, tant localment com globalment.

L'artista en residència ha d'estar en contacte amb altres centres de creació del territori i de l'estranger.

La residència ha de fomentar els intercanvis entre artistes, amb altres espais de creació i amb programadors i agents culturals.

La residència ha de potenciar els contactes amb el context local i el global, tot fomentant les sinergies entre artistes en tots dos àmbits.

Hi ha d'haver una retroalimentació entre artistes i la xarxa d'agents culturals, però cal saber escoltar qui vol obrir-se a aquesta xarxa i qui no: hi ha artistes que tenen un procés de creació molt hermètic.

Visibilitat

La residència ha de possibilitar la visibilitat de la creació que s'hi ha desenvolupat, així com el contacte i el contrast amb el públic.

La residència ha de possibilitar un espai de sortida de la feina desenvolupada pels creadors. Ha d'oferir un espai de contacte i contrast amb el públic, un espai on poder mostrar el projecte i obtenir-ne un retorn.

El projecte ha de poder fer-se visible en el context local on es fa la residència.

Fases diverses

Les residències haurien d'adaptar-se a la fase en què un projecte en necessita una: sovint són exclusivament per a la fase de creació i cal que n'hi hagi també per a la de producció.

Sovint les residències són només per a la fase de creació. Caldria que n'hi hagués també per al desenvolupament tècnic. L'artista hauria de poder decidir en quina fase del projecte opta a una residència.

Interdisciplinàries

Les residències haurien d'afavorir la interdisciplinarietat en les creacions i el contacte entre projectes de disciplines diferents.

Els espais s'organitzen per disciplines i les residències, en conseqüència, també ho haurien de fer. Els processos serien més rics si hi hagués més barreja de disciplines.

Les residències haurien de possibilitar la convergència i la contaminació entre disciplines.

Les residències haurien d'oferir la possibilitat de posar en contacte artistes amb creadors d'altres disciplines, així com amb diferents tipus d'agents culturals especialitzats en la creació, la producció i la difusió.

REFLEXIONS I DEBAT I

Diversitat

No hi ha un únic model de residències: cada centre les interpreta i les porta a terme de manera diferent.

No hi ha dos centres de residència iguals: cada centre té la seva manera particular de fer i de ser.

Acompanyament

Hi ha dues actituds majoritàries entorn del que és una residència: la que no posa en dubte què significa acompanyar i la que sí que ho fa. Aquesta diferència conceptual té conseqüències en la manera com a la pràctica s'acompanya l'artista.

En general, hi ha dos tipus d'actituds dels espais que ofereixen residència:

- a) La dels qui treballen per a l'articulació de la residència amb l'entorn, elaboren un dossier amb una cronologia d'activitats i, en general, treballen per a l'acompanyament de l'artista.*
- b) La dels espais que es fan preguntes: acompanyar, en què. En conseqüència, l'acompanyament es tradueix en oferir ajuda als artistes a l'hora d'esquivar els entrebancs que posen les institucions públiques.*

Xarxa

La idea de xarxa hauria de voler dir facilitar un circuit, garantir la continuïtat d'una proposta de creació, sumar recursos i donar valor real a totes les fases i persones implicades en el procés. Les relacions establertes amb els diferents membres o equipaments de la xarxa haurien d'estar basades en la confiança.

La idea de xarxa és bàsica: d'una banda, perquè si facilites un circuit on després moure el que has fet, les coses no moren, hi ha continuïtat després de la residència, i de l'altra, perquè permet anar molt més enllà i evita que et perdís en el teu propi llenguatge.

Xarxa ha de voler dir sumar recursos, també econòmics.

Xarxa ha de voler dir donar valor real a altres coses. En el pressupost que faig per demanar una subvenció, hauria de poder quantificar els intercanvis en espècie que obtinc pel fet de treballar en xarxa o que hi ha una persona que està tenint cura de mi.

Els espais que ofereixen residències i els espais de visibilitat ens necessitem mútuament. Quan un espai coprodueix un espectacle, necessita un espai de creació. Cal fomentar la xarxa en aquest sentit, establir més relacions que no són d'ús sinó de necessitat.

Les relacions entre equipaments i festivals o teatres són a llarg termini, i han d'estar basades en la confiança. Com a festival, confio en els criteris i la forma de fer d'un espai de creació, i aquest espai confia en un artista determinat: és aquesta confiança la que facilita el circuit.

Si tres estructures (equipaments, festivals, etc.) es posen d'acord, un artista podrà acabar tenint més diners per fer el seu projecte.

Caldria generar curadories compartides i col·laboracions diverses. Cal trobar l'encaix de cada estructura i el tipus de relació que és millor establir.

Indicadors de procés

Les residències s'han de poder avaluar amb indicadors de procés que tinguin en compte els intangibles vinculats a una residència. Cal superar el model de l'administració que, com que no confia en els espais de creació, proposa només indicadors quantitius; seria útil estudiar els models d'avaluació d'altres sectors, com ara l'educatiu.

El bé comú, el patrimoni i el coneixement són alguns dels valors en què hauria de basar-se un sistema d'avaluació qualitativa que valori l'intangible.

Els intercanvis entre artistes i escoles en què es comparteixi el procés de creació i les altes a la Seguretat Social vinculades a una residència podrien ser dos indicadors de procés.

Els artistes haurien d'avaluar-se davant de l'espai que els acull, que és amb qui ha generat un clima de confiança, no davant de l'administració.

Com que vivim de recursos públics, costa avaluar l'intangible, posar-ho sobre el paper i així aconseguir que sigui reconegut. És un dels problemes habituals dels espais de creació. La pregunta és: com traiem indicadors per mesurar l'èxit de l'intangible?

La manera com s'avalua actualment la nostra tasca fa que ens sentim com fàbriques de neveres. Ens ajudaria molt tenir altres indicadors.

Cal canviar el prisma amb què avaluen les institucions públiques. El resultat d'una creació no es pot quantificar perquè no té ressò a la realitat.

El problema de l'administració és que tot ho intenta quantificar i els intangibles costen molt d'avaluar. La clau resideix en trobar aquells indicadors que analitzin el procés de creació, i entendre que el procés mateix ja és el resultat.

El sistema educatiu treballa amb rúbriques: no es mesura en resultats sinó en criteris. En aquest sentit, la qüestió dels indicadors seria més fàcil de resoldre si observéssim altres camps com ara l'educatiu, que pot ser un bon model.

De veritat necessitem indicadors del que fan les Fàbriques de Creació? Calen? Potser seria més interessant tenir indicadors sobre el que fan i deixen de fer, per exemple, els teatres públics.

Els indicadors de procés no encaixen amb els indicadors que hi ha en altres equipaments públics, com ara els teatres, que es fixen en la quantitat d'entrades venudes. Això fa que no programin ni dansa ni circ. Per què es posa l'atenció i la vigilància a les Fàbriques? Cal desmuntar el sistema que tenen organitzat –que és un sistema de xiringuito– i obligar que programin altres coses.

Com que l'administració no confia en els equipaments que acullen artistes, demana indicadors quantitius.

El creador no hauria d'avaluar-se davant de l'administració pública, sinó davant del centre que l'acull, que és amb qui es genera la confiança. Ha de ser el centre qui passi el report a l'administració.

Hi ha indicadors de procés que poden arribar a ser més interessants que els indicadors de producte. Per exemple, l'intercanvi entre artistes o en instituts: m'interessa saber les dificultats que has tingut, els problemes en el procés de creació. És un retorn que té a veure amb el procés.

A l'administració li costa justificar la inversió que fa en el creador perquè no hem estat capaços d'explicar què guanyem tots amb l'art. Es veu molt clar en les retallades: el primer que es retalla és la cultura, i som pocs els que sortim al carrer a queixar-nos. Per trobar aquest indicador, hem de sortir dels paràmetres quantitius i anar en la línia del patrimoni, el bé comú i el coneixement. És aquí on trobarem el valor.

Les altes a la Seguretat Social vinculades a una residència podrien ser un indicador. Reduir la precarietat seria un bé comú.

En el cas del circ s'ha de fer entendre a l'administració que entrenar és treballar.

Els agents i el sector haurien de treballar plegats per trobar nous indicadors.

I+D: en l'àmbit de la ciència ningú no es qüestiona que calen recursos per experimentar i investigar.

El món de la ciència està molt precaritzat. Potser seria més interessant buscar en altres models, com l'educatiu.

Subvencions

El model de subvencions hauria de garantir que els artistes tinguin prou recursos per treballar en condicions; no hauria de basar-se en el producte final, sinó en el procés; i hauria de modificar els *tempos*, ja que actualment no tenen sentit.

La majoria de subvencions estan fetes pensant en un producte final.

La feina que implica demanar una beca ja és part del procés.

Hem de fer entendre a la institució que no podem rendir com una empresa.

Els artistes han de tenir més recursos per desenvolupar la seva feina: volem treballar bé i no haver de fer moltes produccions l'any per sobreviure. Cal tenir temps entre creacions.

Els tempos de les subvencions no tenen sentit.

Al nord d'Europa hi ha les beques-salari que no s'han de justificar. Potser caldria copiar aquest sistema perquè permet no centrar-se en un producte final sinó en el procés creatiu.

En l'àmbit internacional, la meva experiència és que sovint m'han protegit dels indicadors. He rebut un salari de dia per cobrir la manutenció, l'allotjament i el viatge, i mai no m'han reclamat la presentació d'un producte final.

FITXA RESUM

CONCEPTES CLAU

- Confiança
- Coresponsabilitat artistes i espais
- Flexibilitat
- Afectes i atencions
- Llibertat
- Tranquil·litat
- Valors: el bé comú, patrimoni i coneixement
- Espai de treball
- Temps
- Allotjament
- Recursos (econòmics i d'infraestructura)
- Assaig-error, experimentació, sense resultat final
- Intercanvis / sinergies entre artistes locals i estrangers
- Contaminació entre disciplines
- Acompanyament en el procés, en la gestió
- Residències per a fases diferents del projecte (creació, tècnica...)
- Contactes i xarxa: promoció i difusió / creació de circuits / relacions amb espais de visibilitat
- Retorn al territori / retroalimentació / treball en col·lectius locals / treball comunitari

OBSTACLES I OPORTUNITATS

- Indicadors qualitius (retorn social, etc.) / producte vs. procés / model educatiu / com s'avalua l'intangible?
- Rigidesa de l'administració: cada residència és un món; l'excepció és la norma
- Manca de confiança administració-espai
- Manca de recursos econòmics
- Els temps de les subvencions
- Avaluació: l'artista no ha de ser avaluat per l'administració, sinó per l'espai.

GRUPS DE TREBALL: DEFINICIONS

Grup 1

Una residència hauria de ser un espai i un temps de treball que ofereixin les condicions adequades i adaptades a les necessitats específiques de cada projecte acollit. I, per tant, un espai flexible, que generi confiança i diàleg per poder tenir cura del procés de l'artista i recollir el coneixement que es genera a l'interior de les pràctiques artístiques. Ha d'estar dotada d'una **aportació econòmica** que permeti treballar dignament creadors i creadores (recursos econòmics i humans). Ha de poder oferir i obrir un espai de connexió i d'intercanvi que faciliti una continuïtat de les trajectòries artístiques.

Observacions

Convocatòries: definició dels marcs (com s'exposa aquesta flexibilitat, per exemple, econòmicament?). Falta pedagogia perquè els creadors ho entenguin.

Qui ha de vehicular l'ajuda o beca-salari del creador?

Afegitons en l'exposició oral

Fórmula possible de l'administració pública: comptar amb un fons econòmic i en funció de qui es presenti i de les seves necessitats s'obre un nombre concret de residències. Els creadors també han de ser flexibles. Cal fer pedagogia conjunta.

La convocatòria ha de definir i marcar els aspectes artístics (criteris, línia artística), o bé oferir només recursos?

El temps d'acollida: flexibilitat. Potser hi ha gent que necessita més temps que d'altres. La flexibilitat ha de ser recíproca.

Qui ha de vehicular l'ajut/beca de creació? L'administració li dóna a l'espai o al creador?

Quin ha de ser el circuit per aconseguir condicions òptimes de treball?

Com acabem la residència i com ho patrimonialitzem. Com tanquem el procés que ha iniciat una residència.

Grup 2

Una residència pot ser un procés que es desenvolupa en un espai i que s'adequa a les necessitats del projecte; un procés desenvolupat per un artista i un centre, i les seves xarxes.

Ha de ser flexible en temps, tipus de procés (creació, recerca, residència tècnica i de producció) i relacions amb l'entorn.

Ha d'estar basada en la confiança, la coresponsabilitat i el respecte mutu.

Ha d'oferir recursos per al procés: econòmics (honoraris), humans (un equip humà acompanyi en tots els àmbits, no paternalista) i d'infraestructura (espai, internet..., segons el projecte).

S'hi ha de poder accedir a través d'una convocatòria pública que tingui en compte els *tempos* de la creació i no els de la producció.

Afegitons en l'exposició oral

Que la institució doni els diners a l'equipament no em sembla correcte: és una subvenció encoberta!

Els centres haurien de tenir una partida destinada a creació i una altra a coproducció.

Modalitats i nomenclatura de residència: de recerca, de creació, de producció, tècnica...

Grup 3

Acompanyament artístic i de gestió i d'articulació / retorn a societat

Espai / temps / recursos

Recerca / experimentació / qüestionament

Compromís: retorn comú. Posar en valor i comunicar-ho: societat, polítics

Recerca + creació

Obstacles

L'administració és massa estàtica

Pressió del mercat

Recursos limitats

Oportunitats

Sensibilitat

Afegitons en l'exposició oral

Si treballem en art contemporani, sembla contraproduent parlar de models de residència.

Si parlem del que podria ser una residència i quins podrien de ser els mínims que l'artista necessita:

- Acompanyament artístic i en la gestió; també en el retorn social.

- Recursos d'espais. Recerca en experimentació i qüestionament.

- Espai de compromís per part de l'artista i de l'estructura. Per part de l'estructura: compromís de posar en valor la recerca, la creació, comunicar-ho als polítics i a la ciutadania.

Oportunitats: context polític amb més sensibilitat (xarxa espais de creació).

Grup 4

Una residència hauria de ser aquell projecte que té en compte tots els recursos (materials, econòmics, humans i temporals) que l'artista necessita per desenvolupar de manera digna el seu procés de creació cultural, i que genera una xarxa comunitària entre l'artista, el centre de creació i l'entorn.

Obstacles

Indicadors quantitius / econòmics / idea de producte final / inexistència d'un circuit estable entre creació i exhibició / rigidesa disciplinària.

Oportunitats

Formació / educació, generació de creació cultural com a resultat d'un procés professional.

Afegitons en l'exposició oral

Més que digne, ha de ser legal! Les institucions haurien d'esforçar-se perquè puguem treballar en la legalitat. I dignament.

DEFINICIÓ CONSENSUADA

Una residència ha de ser un **procés flexible** que es desenvolupi en un espai i un temps de treball i que ofereixi les **condicions adequades i adaptades** a les necessitats específiques de cada projecte acollit. Per tant, un espai flexible **que generi la confiança i el diàleg** per poder tenir **cura** del procés de creadors i creadores i **recollir, compartir i patrimonialitzar el coneixement** que es genera a l'interior de les pràctiques artístiques.

Ha d'estar dotada d'una **aportació econòmica** que permeti treballar dignament creadors i creadores (recursos econòmics, amb honoraris per al procés de recerca) i **d'un equip humà que els acompanyi** en tots els àmbits, sense ingerència en el procés creatiu.

Ha de poder obrir i oferir **espais de connexió i d'intercanvi** que facilitin la continuïtat de les trajectòries artístiques i, per consegüent, ha de formar part d'una **xarxa comunitària** que inclogui l'artista, el centre de creació i l'entorn.

La residència ha de ser **accessible** a través de **diferents mecanismes de selecció**, i ha d'estar basada en els **temps de la creació**, no de la producció.

REFLEXIONS I DEBAT II

Quantitat de residències

Cal valorar si convé oferir moltes residències o bé dedicar els recursos a menys residències i de més qualitat.

Fem moltes residències, o poques i més ben ateses?

Paper dels centres cívics

Cal valorar si els centres cívics han de tenir o no un paper en les residències.

Quin paper han de jugar els centres cívics en el procés de creació?

Descentralització i planificació

Calen més espais de creació arreu del territori. Es tracta de planificar millor els recursos, en clau de sistema. És necessari que l'administració tingui més confiança en els espais de creació i que, com a conseqüència, s'obri la xarxa actual a altres disciplines i propostes.

Hem d'exigir els recursos perquè hi hagi més espais (exemple: França!) No tot el carrer ha de ser Tàrrrega!

Pensar de manera estructurada, articulada, planificada. Com articulem? Cal pensar en clau de sistema.

Hi hauria d'haver un Graner a cada província, una Central del Circ a cada província. I en xarxa.

Per què tenir quatre espais de creació de circ si no es programa circ? Aquest és el problema.

L'Ajuntament necessita programar teatre amb el 90% d'aforament. Al final només programen allò que té l'èxit garantit. Cal més confiança per part de l'administració.

Barreja de disciplines

La xarxa entre espais i la possibilitat de fer la residència a diferents espais facilitaria la barreja de disciplines. Actualment, però, la xarxa existent és molt hermètica i clientelista.

Crear espais polivalents és impossible. Cal establir ponts i xarxes entre espais: es comença una residència en un lloc (Nau Ivanow) i s'acaba en un altre (La Central del Circ). Coordinació entre espais.

Cal preguntar-nos per què la Compañía Señor Serrano ha de marxar sempre fora. Potser és necessari un centre de creació transdisciplinari.

Un altre model: centres d'alt rendiment

Els centres d'alt rendiment de l'esport podrien ser, a més de model educatiu, un altre referent per a la creació d'indicadors de procés.

Els centres d'alt rendiment d'esport no busquen resultat. Poden servir de model. Combinen centres d'alt rendiment, que no són polivalents, i poliesportius de barri.

Límits dels centres de creació

Els centres de creació no han de tenir la responsabilitat d'haver de fer-ho tot. Cal més flexibilitat per part dels creadors.

Els centres de creació no poden ni haurien de fer-ho tot! Acollim-ho tot? No serveix de res. És molt important no fer res. Silenci, escolta. Estem sobreexplotats. Hem de ser rendibles (retorn social, formació, difusió...). Fem de tot. Els creadors també haurien de ser més flexibles.